

Sanski Most

«Grad na devet rijeka» - «Grad cvijeća» - «Sana»

Sanski Most je jedinstven grad u kojem žive jedinstveni ljudi. Prostire se nad devet bistrih rijeka, a nosi i laskavu titulu «Grad cvijeća». Nerijetko ćete u običnom govoru čuti upravo ove nazive za Sanski Most. Međutim, najčešći naziv kojim ga, tepajući mu, nazivaju njegovi mještani je zasigurno «Sana». Ljubav prema rijekama, cvijeću i ljepoti prožima svakog njegovog mještanina. Ukoliko ste nekad kročili na tlo Sanskog Mosta, zasigurno ste osjetili jačinu ovog osjećaja. Ukoliko, pak, niste – vrijeme je.

Narednim rečenicama ćemo Vam ukratko, pokušati opisati blagodeti Sanskog Mosta, te Vam ponuditi cijene i opis ugodnih smještaja.

Dobro nam došli i ugodan Vam boravak!

Turizam

Turizam spada u najekspanzivnije grane svjetske privrede u kojoj postoji realna mogućnost za stvaranje novih radnih mjesta s pozitivnim učinkom na bilanse uspjeha, na životni standard i kvalitet življenja stanovništva. Današnji trendovi u oblasti turizma i ugostiteljstva određuju nekoliko konkretnih postulata ako želimo razvijati ovu oblast. To je prije svega uobličavanje domaće lokalne-autohtone ponude odnosno domaćeg turističkog proizvoda.

Na temelju sprovedenih istraživanja utvrđeno je da općina Sanski Most ima:

- veoma povoljan geografski položaj
- vode koje imaju i po kvalitetu i kvantitetu značajan potencijal za višenamjensko korištenje,
- zemljište, šume i mineralne sirovine koje predstavljaju izuzetno vrijednu bazu za proizvodnju,
- prirodne ljepote i pogodnosti za razvoj turizma,
- kuturno-historijsko nasljeđe,
- klimu koja je povoljna za razvoj svih djelatnosti,
- biodiverzitet i različitost flore i faune.

Prirodne i historijske vrijednosti

Općina Sanski Most na svojoj teritoriji ima niz zaštićenih spomenike prirode, kao što su:

- **Hrustovača pećina**, koju krasi stalaktiti i stalagmiti, umjetnički tajnovitom rukom prirode, izvajali su skulpture pećinskih životinja lava i slona, a ukrasi koji spajaju visoke svodove sa tlom, liče na ogrmone indijanske toteme. Na osnovu Zakona o zaštiti proglašena je spomenikom prirode. Posjeduje naučnoistraživačke, obrazovne, turističko-rekreativne i druge vrijednosti.
- **Izvor rijeke Dabar** stavljen je na osnovu Zakona o zaštiti prirode pod zaštitu kao spomenik prirode. Tokom svog cjelokupnog toka rijeka Dabar je pitka i veoma bogata ribom, te predstavlja poseban revir.
- **Dabarska pećina** koja je na osnovu Zakona o zaštiti prirode, stavljena pod zaštitu kao spomenik prirode, nalazi se pored izvora rijeke, a čuvena je po činjenici da u njoj obitava čovječija ribica. Pećina posjeduje naučnu i rekreativnu namjenu.

- **Vodopad Bliha** - „Blihin skok” predstavlja prirodnu zanimljivost pa je na osnovu Zakona stavljen pod zaštitu kao spomenik prirode. Nalazi se u mjestu Fajtovci udaljen 14km od grada. Lomi se niz stijenu visoku oko 56 metara, stvarajući nadnaravnu prirodnu ljepotu. Vodopad ima naučnu i turističko-rekreativnu vrijednost.
- **Izvor Zdena** sa kojeg se pitkom vodom napaja grad predstavlja također registrovani Spomenik prirode.

Ostali evidentirani spomenici (Grbića pećina, Pećina Suvaja, Kerkezova pećina, Jama Oko) prirode na području Sanskog Mosta nisu naučno dovoljno istraženi, tako da se nije ni utvrdila adekvatna zaštita, uređenje i uključenje u razvoj.

Kulturno - historijske vrijednosti

Na području općine Sanski Most, Zavod za zaštitu spomenika kulture prirodnih znamenitosti i rijetkosti registrovao je i zaštitio spomenike kulture. **U Sanskom Mostu se nalaze dva nacionalna spomenika Bosne i Hercegovine: Musalla i Šušnjar.**

Pod zaštitom su i:

NAZIV LOKACIJA REŽIM

1. Musala u Kamengradu Kamengrad II
2. Stari grad Kamengrad Kamengrad II
3. Zgrada stanice Narodne milicije Palanka III
4. Veliki grad Kijevac II
5. Zgrada II zasjedanja ZAVNOBIH-a Sanski Most I

Važno je spomenuti da se u Sanskom Mostu pored pomenutih spomenika kulture nalazi i:

- Staro jevrejsko groblje na Šušnjaru,
- Rimski most u Starom Majdanu,
- Zgrada Parohijskog doma u Ključkoj ulici koja je najstarija odgojno-obrazovna ustanova u regionu Bosanske krajine sačuvana u izvornom obliku. Njena gradnja je započeta u doba Austro – Ugarske, a iz tog doba ostale su sačuvane još Zurnića kuća, Bašića kuća, Delića kuća u Ključkoj ulici te zgrada Željeznice na autobusnoj stanici. Za potrebe izrade prvog prostornog plana općine Sanski Most (1987.god), izvršeno je istraživanje kulturno-historijskih vrijednosti i ustanovljeno slijedeće stanje:
- 19 nalazišta prahistorijskog doba
- 21 nalazište rimskog doba
- 4 nalazišta srednjeg vijeka (utvrda)
- 5 nekropola stećaka
- 13 opštih nalazišta srednjeg vijeka
- 2 spomenika iz osmanskog perioda
- 6 spomenika iz perioda austro-ugarske uprave
- 51 spomenik i spomen obilježje iz NOR-a i revolucije
- 1 urbana cjelina i prostor za tradicionalne manifestacije

Termalna voda – Sanska banja Ilidža

Tradicija upotrebe i korištenja ljekovitih svojstava termalnih i mineralnih voda seže još od doba Rimljana, Grka i Turaka. Naši krajevi, tradicionalno bogati ljekovitim izvorima, poznati su i daleko van granica naše zemlje. Netaknuta priroda, nezagađen zrak, tradicionalno gostoprimstvo i ugostiteljska tradicija, uz već spomenuta svojstva ljekovitih voda, našim banjama pribavili su epitet vrlo uglednih, kako zdravstvenih, tako i rekreativnih centara, pogodnih za rehabilitaciju, a i za rekreaciju i odmor.

Banje su zdravstveno-rekreativne ustanove koje koriste mineralne i termomineralne vode i imaju veliki značaj za rekreaciju i liječenje ljudi.

Banja Ilidža u Sanskom Mostu je zadnjih godina postala jedna od najatraktivnijih

turističkih destinacija na području BiH.

Sanski Most je jedan od malobrojnih gradova u Bosni i Hercegovini koji u vrijeme godišnjih odmora turistima, na jednom mjestu može ponuditi upravo ono što najviše žele. Tišinu daleko od gradske vreve, zelenilo, ljekovitu vodu i ugođaj domaćinske usluge. Upravo zbog velikog interesovanja domaćih i stranih turista da dio svog godišnjeg odmora provedu u banji Ilidži rukovodstvo banjskog kompleksa, firma Erving, koja je u vlasništvu ratnih vojnih invalida je krenulo u poboljšanje smještajnih kapaciteta banje Ilidža. U toj svojoj nakani u potrazi su za zainteresiranim adekvatnim partnerima koji prepoznaju turistički potencijal ove banje. Kako su izvori banje sa 43 l/s izdašni i u velikome premašuju potrebne količine vode za banjsko-rekreativne svrhe, planirana je izgradnja punionice flaširane ilidžanske vode, koja po analizama austrijskog instituta ima ljekovita svojstva i kao takva može biti puštena na tržište.

Vode Sanske Ilidže su blago alkalne termomineralne vode s mineralizacijom oko 2,5g/l, blagoradioaktivne sa Sr, Ba, Rb, Li i drugim korisnim mikrokomponentama. U segmentu ovih vodnih resursa, koji bi se koristili za flaširanje pitke i mineralne vode i termalne i termomineralne za banjski i sportskorekreativni turizam, koncesije bi se dodjeljivale po sistemu "Build Operate Transfer" na vremenski period od 30 do 50 godina.

Minimalne koncesione naknade iznosile bi zavisno od vrste vodnog resursa i to:

- za flaširanje pitke vode 9KM po m³,
- za flaširanje mineralne vode 12 KM po m³,
- za banjski i sportsko rekreativni turizam na bazi termalnih i termomineralnih voda određuje se koncesiona naknada u iznosu 3% od ukupnog prihoda poslovanja koncesionara eksploatacijom ovih resursa.

Blihin vodopad – park prirode

Idejni projekat "Blihin vodopad – park prirode" sa svojom površinom od 50km², obuhvata širok dijapazon ponuda koje se mogu prezentirati kako domaćim tako i stranim turistima. Ovaj centar Parka Prirode bi bio jedini ovakve vrste u FBiH pa i širem području. Sama njegova lokacija omogućava veoma brz i siguran dolazak svim posjetiocima bilo da dolaze iz pravca Sarajeva ili Zagreba. Rekreativni vidik boravka i jedinstvena ljepota nedirnutog krajolika koji osvaja sa svojom prirodnom raznolikošću i skladnošću oblika i

boja u bilo kojem razdoblju godine je vidljiv na mnogima međusobno minucizno uvjetovanim, prirodnim obilježjima.

Poseban fenomen je da iz tako male riječice nastaje tako visok vodopad i formira malo jezerce. Prateći ovaj fenomen veliku ulogu su imale i sedotvorne biljke koje su do danas očuvale ovaj vodopadod presušivanja i izmještanja tako da i one ulaze u osjetljiv biodinamički sistem koji treba da bude pod zaštitom i stalnim nadgledanjem. Jednu od većih uloga u formiranju ovakve situacije, konfiguracije, biljnog pokrova i staništa ima klima koja je umjereno kontinentalna sa obilježjima ugodnog sunčanog ljeta i relativno dugom, oštrom snijegom bogatom zimom.

Vodopad rijeke Blihe ima idealnu konfiguraciju za skoro sve sadržaje koji se vežu za turizam nacionalnog parka, od ambijenta, ugostiteljstva, rekreacije pa do proizvodnje kao što je eko turizam. Posebna pogodnost prirodnog parka vodopada Blihe je relativna blizina granice sa R. Hrvatskom koja je preduslov za bolju komunikaciju tj. dolazak turista. Ovaj lokaliter može pružiti rekreaciju i odvijanje sporta tokom cijele godine, što podrazumijeva u ljetnjem periodu sportove sa loptom, jahanje na konjima po uređenim stazama, rekreaciono šetanje, planinarenje, alpinizam, streljaštvo itd. U zimskom periodu pruža velike mogućnosti za manje obime skijanja, sankanja, lova, cross country trčanja itd.

Na ovom lokalitetu bi se instalirala kompletna infrastruktura za ovaj centar što podrazumijeva napajanje električnom energijom 380V, izvorišta i napajanja vikend naselja vodom, kao i dovođenje telefona, te uređenje kompletnog vodotoka Blihe kao primarno, a potom i okolni dio u širini 5km. Dalje bi se izgradilo i seosko naselje kao individualno stanovanje za smještaj 30 posjetilaca, mini ski lift na prostoru južno od predviđenog hotela, igralište za sportove loptom, staza za rekreativno pješaćenje i ostali prateći sadržaji koji bi se našli u ponudi.

Ribnjičarstvo i ribarstvo

Kako Sanski Most obiluje nezagađenim riječnim kapacitetima jasno je da postoje ogromni potencijali ribe, tako da Sanski Most predstavlja pravi mali raj za ljubitelje ribolova.

U rijekama kojima gazduje Društvo sportskih ribolovaca «Sana» mogu se pronaći različite vrste ribe poput: mladice, potočne pastrmke, lipljena, mrena, klana, plotice, škobalja, deverike i štuke.

Na izvoru rijeke Zdene izgrađen je i jedan pastrmski ribnjak koji nudi i ugostiteljske usluge.

Veliki prostor sanske općine, rijeke i planinski masivi daju mogućnost uzgoja i razvoja raznovrsne divljači koja krstari slobodnim prostorima. Svakako tu je grmečki mrki medvjed, vuk, lisica, srna, ris, tetrijeb, zec idruga vrste divljači koje predstavljaju dobru okosnicu za pospješivanje lovnog turizma.

Sklad čovjeka, prirode i divljači upotpunjavaju cjelokupnim lovištem razasute lovačke kuće.

Ugostiteljstvo

U Sanskom Mostu je primjetno oživljavanje i razvoj ugostiteljstva koje u sprezi sa turizmom nudi lepezu usluga koje bi mogle biti interesantne za domaće i strane turiste, te razne turističke agencije i turoperatore. Na području Sanskog Mosta posluju tri hotela, te niz restorana i drugih ugostiteljskih objekata.

Ugodan smještaj možete naći u ponudama slijedećih ugostiteljskih objekata: **Hotel «Sanus»**, **Hotel «Oaza»**, **Motel «Šejkovača»** i **Hotel «Zlatna Dolina»**

HOTEL «SANUS» SANSKI MOST

Hotel "Sanus" nalazi se u samom centru Sanskog Mosta - na desnoj obali rijeke Sane. Hotel je izgrađen 1972. god., a 2001. godine je privatiziran.

U potpunosti je renoviran i kategoriziran sa tri zvjezdice (B kategorija).

Raspolaže sa 87 osnovnih, plus 30 pomoćnih ležaja, raspoređenih u 5 jednokrevetnih, 10 dvokrevetnih i 17 trokrevetnih soba, te 2 apartmana.

Sve sobe su opremljene kupatilom, telefonom i kablovskom televizijom.

U sastavu hotela nalaze se dvije sale, pogodne za različite namjene:

- velika sala – do 400 mjesta i
- mala sala – do 100 mjesta.

Gostima su pored toga na usluzi: kafana, restoran, caffe bar, express restoran, diskoteka, ljetna bašta, casino, frizerski salon, vešeraj, parkiralište, vlastita plaža, te ostali prateći sadržaji.

Hotel «Sanus» nudi organizaciju: kongresa, seminara, prezentacija, svadbi, rođendanskih proslava, poslovnih ručaka, banketa, koktela i drugih svečanosti.

Pored navedenih sadržaja u našoj ponudi nalazi se još i organizovanje lova u Lovištima Grmeča i Muleža, ribolova na devet potpuno čistih rijeka, po kojima je i poznat Sanski Most. Organizujemo turističke izlete na prekrasan vodopad Blihe, ljekovitu banju Sanska Ilidža, Dabarsku i Hrustovačku pećinu, Musallu u Donjem Kamengradu, te na ostale prirodne i kulturne znamenitosti kojima obiluje naš grad, udaljenih svega nekoliko kilometara od centra S. Mosta.

U Sastavu hotela nalazi se i turistička agencija «Sanustours», koja organizuje putovanja na najatraktivnije turističke destinacije širom svijeta.

Hotel «Sanus» radi NON STOP, tako da smo svojim gostima 24 sata dnevno na usluzi.

U našem hotelu odsjedaju kako domaći, tako i strani gosti, koji u Sanski Most dolaze iz poslovnih, turističkih ili bilo kojih drugih razloga.

Popunjenost naših raspoloživih kapaciteta je za sada zadovoljavajuća.

CJENOVNIK USLUGA SMJEŠTAJA (u KM)

Red. br.	Naziv usluge	Jednokrevetna soba (1 osoba)	Dvokrevetna soba (2 osobe)	Trokrevetna soba (3 osobe)	Apartman (1-2 osob.)
1.	Noćenje doručkom	42,60	75,20	97,80	115,20
2.	Polupansion	52,60	95,20	127,80	
3.	Puni pansion	62,60	115,20	157,80	
4.	Dnevni boravak (10-18 h)	25,00	35,00		
5.	Doručak (pansionska usluga)	5,00			
6.	Ručak (pansionska usluga)	10,00			
7.	Večera (pansionska usluga)	10,00			
8.	Veš/kom (pranje i peglanje)-	1,00			
9.	Telefoniranje/imp	0,10			

U navedene cijene noćenja uračunati su: PDV, boravišna taksa i osiguranje

INFORMACIJE I REZERVACIJE:

TEL/FAX: +387 / 37 / 686 - 204 (UPRAVA); +387 / 37 / 685 - 553 (SANUS TOURS)

TEL: +387 / 37 / 686 -160 (UPRAVA); +387 / 37 / 686 -138 (RECEPCIJA)

GSM: +387 / 061 / 144 - 187

E-mail: h.sanus@bih.net.ba

Web: www.hotelsanus.com

MOTEL «OAZA»

Motel „Oaza“ nalazi se na ulazu u Sanski Most iz pravca Ključa. Smješten je u Hamzibegovoj ulici 150 m od putnog pravca Ključ- Sanski Most – Prijedor. Motel „Oaza“ vam pruža mogućnost boravka u Sanskom Mostu kao i uživanja u prirodnim ljepotama koje okružuju Sanski Most. Na raspolaganju su vam sve pogodnosti motela sa restoranima, kamin, salom...

Organizacija vaših slavlja svadbi, rođendana, praznika, proslava za nas su poseban izazov, a obećavamo vam vrhunski provod.

Svaka soba ima bežični internet, kablovsku, TV i kupatilo.

Jednokrevetne sobe	40 KM	+ 2,60 KM osiguranje
Dvokrevetne sobe	60 KM	+ 2,60 KM osiguranje
Luxuzni apartman	80 KM	+ 2,60 KM osiguranje

(U cijenu su uračunati: doručak i konzumacija bezalkoholnog pića)

Kontakt:

Tel.: 037/689-909

Fax.:037/689-910

Mob: 061/105-401

MOTEL «ŠEJKOVAČA»

Motel „Šejkovača“ smješten je u krugu firme d.o.o. Fading Commerce na Šejkovači bb u Sanskom Mostu . Motel „Šejkovača“ posjeduje restoran i raspolaže sljedećim smještajem:

Sobe opremljene centralnim grijanjem i kupatilom

Dvokrevetne sobe	1 ležaj 20 KM + doručak 5 KM
Trokrevetne sobe	1 ležaj 20 KM + doručak 5 KM
Četvorkrevetne sobe	1 ležaj 20 KM + doručak 5 KM

Sobe opremljene TV-om , centralnim grijanjem i kupatilom

Jednokrevetna soba	30 KM + doručak 5 KM
Dvokrevetna soba	50 KM + doručak 5 KM
Trokrevetna soba	75 KM + doručak 5 KM

Na period duži od sedam dana 5 KM niža cijena

Smještaj je pogodan za poslovne ljude i radnike na terenu

Kapacitet je 30 ležaja

Kontakt:

Tel: +387 / 37 / 689 – 041, 689 – 042, 689 – 043

Fax: +387 / 37 / 695 – 029